

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC558
Zaaknummer Klachtencommissie 2013T970 (1)

datum uitspraak 30/06/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

De Stichting Beheer en Toezicht als beheerder van het Coulacefonds voor schadevergoeding aan slachtoffers van seksueel misbruik in het internaat [internaat], voorheen behorende tot de Nederlandse provincie van de Ordensgemeenschap der Armen-Brüder des heiligen Franziskus, hierna te noemen: Coulacefonds.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 23 september 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 2 april 2014 met zaaknummer 2013T970 (1) tegen wijlen [burgerlijke naam] (hierna: broeder [naam]), in welk advies het seksueel misbruik gegrond is verklaard.

Ook is overgelegd het eerdere advies van de Klachtencommissie d.d. 7 november 2013 met zaaknummer 2013T970 (1), (2), (3), (4) tegen onder meer broeder [naam], in welk advies het seksueel misbruik gepleegd door broeder [naam] reeds gedeeltelijk gegrond was verklaard.

1.2 Krachtens artikel 2 van de Compensatieregeling is deze regeling van toepassing voor een R.K. instelling in Nederland. Ten aanzien van het onderhavige seksueel misbruik is de R.K.

instelling, waartoe de dader behoorde, te weten de Congregatie van de Broeders Franciscanen, (de Nederlandse provincie van de Ordensgemeinschaft der Armen-Brüder des heiligen Franziskus), niet meer in Nederland actief.

1.3 Teneinde ook de slachtoffers van het seksueel misbruik binnen het toenmalige [internaat] te [plaats], ressorterend onder de hiervoor genoemde Ordensgemeinschaft, voor compensatie in aanmerking te laten komen, is inmiddels een Coulacefonds opgericht, waarvan het beheer berust bij de Stichting Beheer en Toezicht inzake seksueel misbruik in de RKK in Nederland.

1.4 Bij brief van 6 januari 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Weller heeft hierop namens verzoeker gereageerd bij brief van 27 maart 2015, in aanvulling op zijn eerdere brief van 30 september 2014. Een reactie van de zijde van voornoemde Congregatie van de Broeders Franciscanen blijft achterwege, gelet op het overwogene onder 1.2.

1.5 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook het Coulacefonds heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

De [familielid] van verzoeker is jong gestorven. Vermoedelijk daarom is verzoeker in [jaartal], hij was toen 10 jaar oud, door zijn moeder op het[internaat] in [plaats] geplaatst. Verzoeker heeft daar tot [jaartal] verbleven.

Wijlen broeder [naam] was ziekenbroeder op de ziekenzaal. Verzoeker is circa tien keer door broeder [naam] behandeld of wel in het kader van een jaarlijkse medische controle ofwel bij andere bezoeken aan de ziekenafdeling. Bij deze bezoeken aan broeder [naam] in de ziekenzaal vond steevast een onderzoek van de billen en genitaliën plaats, terwijl de verwonding of aandoening daarmee niets van doen had. Broeder [naam] betastte bij die gelegenheden verzoekers geslachtsdelen onder het mom van 'onderzoek'.

Verzoeker is ook eens erg ziek geweest en moest vanwege hoge koorts een aantal dagen op de ziekenafdeling verblijven. Ook bij die gelegenheid heeft broeder [naam] uitgebreid de billen en anus van verzoeker betast en eveneens duwde hij zijn vingers in de anus van verzoeker, voordat hij de thermometer er in deed. Verzoeker heeft ook meermalen pilletjes van broeder [naam] gekregen waar hij bedwelmd/versuft van raakte en waarna broeder [naam] verzoeker vervolgens heeft verkracht.

Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 10 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van de schriftelijke adviezen van de Klachtencommissie zoals genoemd onder 1.1, tegen broeder [naam], waarin de klacht tegen broeder [naam] gegrond is verklaard.

3.2 Categorie-indeling misbruik door broeder [naam]

Gelet op het jegens verzoeker door broeder [naam] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt. Er is sprake geweest van verkrachting, waarbij de Compensatiecommissie opmerkt dat ook het met de vinger(s) binnendringen in de anus door de Compensatiecommissie gelijk wordt gesteld met verkrachting en ook deze handeling op zich zelf beschouwd aanleiding is voor een indeling in categorie 4, zoals bedoeld in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling. Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie hier op dat voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie, waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Weller bij brief van 27 maart 2015, in aanvulling op zijn eerdere brief van 30 september 2014, de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker is ten gevolge van het seksueel misbruik dat hem is aangedaan in de vijfde klas van de lagere school blijven zitten en is na drie jaar op het internaat aldaar vertrokken. Hij leed aan concentratieverlies, was innerlijk ‘kapot’ gemaakt door het strenge regime, het aangedane seksueel misbruik, het geweld en de vernederingen. In zijn puberjaren worstelde hij met ‘contact maken’, met het omgaan met ‘gezag’. Hij heeft de Ulo bezocht, maar bleef in de tweede klas zitten, waarna hij van school af moest. Nadien heeft hij nog een andere school bezocht, maar ook dat was geen succes. Uiteindelijk heeft hij geen middelbare schoolopleiding succesvol afgerond. Hij liep van huis weg en leefde een typisch 60-er jaren leven (hippie, leven in kelders, kraakpanden, communes, inkomsten alleen uit krantenwijken en muziekoptredens).

Hij heeft in feite zijn gehele leven tot op heden op bijstandsniveau moeten rondkomen, terwijl zijn zus en broer wel ‘maatschappelijk geslaagd’ waren. Het totale inkomen dat verzoeker in zijn hele leven veelal op bijstandsniveau heeft verdiend, afgezet tegen een modaal inkomen, levert een netto verschil op van meer dan €300.000,--.

In [jaartal] is hij opgenomen geweest in een psychiatrisch ziekenhuis. Nadere gegevens daarover bleken wegens het tijdsverloop niet meer opvraagbaar. In de jaren nadien heeft hij zich gewijd aan het maken van muziek. Van een verslaving aan alcohol of soft/harddrugs is uitdrukkelijk geen sprake geweest: juist omdat hij door toedoen van broeder [naam] bedwelmd was geweest, had verzoeker in zijn latere leven een afkeer om door middelengebruik zijn controle te verliezen. Bij sollicitaties is verzoeker steeds afgewezen, waardoor hij nimmer in een dienstverband werkzaam is geweest en evenmin sprake kan zijn geweest van arbeidsongeschiktheid. Dit neemt niet weg dat hij sinds het hem aangedane seksueel misbruik te kampen heeft gehad met de gevolgen daarvan.

In de hypothetische situatie waarin hij niet zou zijn misbruikt, zou hij naar alle waarschijnlijkheid een opleiding hebben kunnen afronden en een minimumloon hebben kunnen genereren.

Samenvattend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, waardoor hij voor de maximaal door de Compensatiecommissie uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Gelet op het overwogene onder 1.2 is er geen inhoudelijk verweer van de zijde van de voormalige Congregatie.

overweging Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade ‘substantieel’ te zijn, zoals bedoeld op pagina 10 van de Toelichting bij de Compensatieregeling onder “categorie 5, 2^e alinea”. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen enerzijds de situatie na het seksueel misbruik en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden.

4.6 De Compensatiecommissie is na ampel beraad tot het oordeel gekomen dat op basis van de overgelegde stukken niet, althans niet ‘zonder gerede twijfel’ kan worden vastgesteld dat de gestelde vermogensschade te wijten is aan het onderhavige seksueel misbruik.

4.7 Blijkens de schoolrapporten van verzoekers periode in [internaat] heeft verzoeker de 5^e klas gedoubleerd. Ook als dit doubleren beschouwd wordt als een gevolg van het seksueel misbruik, hetgeen de Compensatiecommissie wel aannemelijk acht nu dit doubleren plaatsvond in de periode van het seksueel misbruik, is de omvang van de alleen door het doubleren van de vijfde klas lagere school veroorzaakte vermogensschade naar het oordeel van de Compensatiecommissie niet als ‘substantieel’ aan te merken, zoals vermeld bij de Toelichting van de Compensatieregeling, op pagina 10, 2e alinea onder ‘Categorie 5’.

Op basis van voornoemde schoolrapporten uit de [internaat]-periode kan voorts worden vastgesteld dat verzoeker de lagere school in [internaat] in de zesde klas met een redelijk goed rapport (‘bevorderd naar de ULO’) heeft afgesloten.

Dat verzoekers verdere schoolcarrière bepaald niet zonder haperingen is verlopen en uiteindelijk niet geresulteerd heeft in een diploma, kan bij gebreke van enigerlei onderbouwing naar het oordeel van de Compensatiecommissie niet, althans niet zonder gerede twijfel aan het seksueel misbruik worden toegerekend.

4.8 Met betrekking tot verzoekers stelling dat hij door het aangedane seksueel misbruik nimmer een werkzaam bestaan heeft kunnen opbouwen met een hoger inkomen dan bijstandsniveau, overweegt de Compensatiecommissie als volgt.

Uit de overgelegde informatie, waaronder een aantal krantenartikelen, valt af te leiden dat verzoeker een leven heeft geleid in kraakpanden, waarin deelname aan progressieve beweging en het maken van muziek centraal stonden. Daarmee is echter nog niet gezegd, laat staan ‘zonder gerede twijfel’ komen vast te staan, dat het nimmer hebben kunnen afronden van een opleiding en het voorts niet hebben kunnen verwerven van een stabiele en betere inkomenspositie toe te rekenen is aan het seksueel misbruik.

De combinatie van de roerige jaren 60 met het in de periode daarvoor ondergane negatieve en strenge opvoedklimaat, lijkt ook (meer dan het seksueel misbruik als zodanig) een rol te hebben gespeeld bij het moeizaam oppakken van het leven buiten [internaat]. De Compensatiecommissie is op grond van artikel 2 van de Compensatieregeling echter alleen bevoegd te oordelen over het aangedane seksueel misbruik en niet over andere negatieve factoren.

Op grond van vorenstaande overwegingen is de Compensatiecommissie van oordeel dat niet, althans niet zonder gerede twijfel, is komen vast te staan dat verzoekers verlies van verdienvermogen toegerekend dient te worden aan het seksueel misbruik.

4.9 Het hiervoor gestelde neemt niet weg dat verzoeker aanspraak kan maken op het bij categorie 4 vaststaande bedrag aan smartengeld wegens het leed dat verzoeker is aangedaan en dat als een schaduw over verzoekers leven is blijven hangen. Het is duidelijk dat het verblijf in het internaat een litteken vormt in verzoekers ziel dat hij noodgedwongen met zich draagt en waar hij tot op heden mee kampt.

4.10 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €3.116,72 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. Gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling komt een bedrag van €1.500,- ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 4 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 4 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €25.000,-- te betalen alsmede
- aan de advocaat van verzoeker ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.500,-- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 30/06/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter